

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 152/2013-33

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 22. augusta 2013 v senáte zloženom z predsedu Jána Lubyho, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a zo sudcu Ladislava Orosza o sťažnosti JUDr. P. R., P., zastúpeného advokátom JUDr. M. S., B., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Levice v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 16/2003, za účasti Okresného súdu Levice, takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo JUDr. P. R. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Levice v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 16/2003 porušené boli.

2. Okresnému súdu Levice prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 16/2003 konal bez zbytočných priet'ahov.

3. JUDr. P. R. priznáva finančné zadost'učinenie v sume 6 000 € (slovom šesťtisíc eur), ktoré mu je Okresný súd Levice povinný zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 16. októbra 2012 doručené podanie JUDr. P. R., P. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. M. S., B., ktorou namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Levice (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 16/2003 o žalobe na ochranu osobnosti.

Pretože sťažnosť neobsahovala náležitosti predpísané zákonom Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), ústavný súd 4. februára 2013 sťažovateľa vyzval, aby sťažnosť doplnil. Sťažovateľ sťažnosť doplnil podaním doručeným ústavnému súdu 27. februára 2013.

Sťažovateľ v sťažnosti okrem iného uvádza:

„... Dňa 29. 4. 2002 som spolu s ďalšími navrhovateľmi podal na Okresný súd v Nových Zámkoch žalobu na ochranu osobnosti, ktorou som sa domáhal uloženia povinnosti zverejniť v H. ospravedlnenie za článok ktorý tam bol uverejnený dňa 8. 3. 2002 a ktorý hrubým spôsobom urážal moju česť a ľudskú dôstojnosť. Zároveň som sa domáhal

zaplataenia nemajetkovej ujmy tak ako bolo uvedené v petite návrhu. Do dnešného dňa, teda za viac ako desať rokov nebolo vo veci právoplatne rozhodnuté. Nekonanie súdov Slovenskej republiky resp. ich neefektívne konanie v tomto prípade považujem za závažné porušenie mojich ústavných práv na spravodlivý súdny proces.

Po podaní žaloby na Okresný súd v Nových Zámkoch bola vec dňa 24. 5. 2002 predložená Krajskému súdu v Nitre, pretože sudcovia Okresného súdu v Nových Zámkoch sa cítili byť zaujatí.

Uznesením zo dňa 29. 11. 2002 (teda po šiestich mesiacoch) Krajský súd v Nitre vec prikázal na konanie Okresnému súdu v Leviciach. Spis bol doručený na Okresný súd Levice dňa 20. 1. 2003.

Dňa 23. 1. 2003 vyzval Okresný súd Levice navrhovateľov, aby oznámili, či sa jedná o ochranu osobnosti (korupcia) – tieto veci mal prejednávať špecializovaný senát. Nemám vedomosť o tom, že by vo veci ochrany osobnosti mali podľa Spravovacieho a kancelárskeho poriadku prejednávať špecializované senáty.

Dňa 4. 3. 2003 zákonný sudca vec postúpil predsedovi Okresného súdu v Leviciach. Dňa 31. 3. 2003 predseda súdu zákonnému sudcovi odpovedal.

Dňa 1. 4. 2003 vyzval súd navrhovateľov na doplnenie ďalších dvoch vyhotovení žaloby, zároveň vyzval odporcu v 1. rade (iba odporcu v 1. rade), aby sa k žalobe vyjadril.

Dňa 24. 7. 2003 (teda viac ako rok od podania návrhu) vyzval súd navrhovateľov na úhradu súdneho poplatku.

Dňa 29. 9. 2003 súd vo veci nariadil pojednávanie – ako navrhovateľ som sa musel ospravedlniť z neúčasti na pojednávaní, pretože rozsiahle vyjadrenie odporcov mi bolo doručené len tri dni pred pojednávaním.

Dňa 16. 2. 2004 jeden z navrhovateľov zobral žalobu späť. Pravdepodobne po dohode s odporcami tak urobil len tri dni pred nariadeným termínom súdneho pojednávania. Na pojednávaní dňa 19. 2. 2004 sa navrhovatelia kvôli závažnej procesnej zmene procesných pomerov pojednávania nezúčastnili.

Dňa 20. 5. 2004 bol spis predložený Krajskému súdu v Nitre, z dôvodu odvolania navrhovateľa, ktorý zobral žalobu späť, voči uzneseniu o zaplatení trov konania. Po rozhodnutí krajského súdu bol spis vrátený Okresnému súdu Levice dňa 30. 7. 2004.

Ďalšie pojednávanie vytyčil Okresný súd v Leviciach na deň 20. 1. 2005. Pojednávanie bolo dňa 20. 1. 2005 odročené z dôvodu ďalšieho dokazovania na 17. 2. 2005, pokynom zákonného sudcu bolo následne odročené na 11. 4. 2005. Pojednávanie dňa 11. 4. 2005 bolo odročené na neurčito.

Dňa 16. 6. 2005 bol spis predložený Krajskému súdu v Nitre kvôli odvolaniu odporcov, z procesných dôvodov. Krajský súd v Nitre rozhodol uznesením dňa 26. 8. 2005, spis bol doručený na Okresný súd Levice dňa 19. 10. 2005.

Okresný súd v Leviciach vytyčil ďalší termín pojednávania na 13. 3. 2006, toto pojednávanie bolo následne odročené na 18. 5. 2006. Na základe žiadosti právneho zástupcu odporcu bolo pojednávanie odročené na 4. 9. 2006. Dňa 4. 9. 2006 odročil Okresný súd v Leviciach pojednávanie na neurčito.

Dňa 31. 5. 2007 súd rozhodol uznesením o nepripustení návrhu na zmenu petitu a vytyčil termín pojednávania na 25. 10. 2007. Pojednávanie bolo na základe žiadosti právneho zástupcu odporcu odročené na 8. 11. 2007.

Dňa 8. 11. 2007 som sa pojednávania nezúčastnil a súhlasil som v uvedený deň s pojednávaním v mojej neprítomnosti. Súd odročil pojednávanie na 21. 2. 2008, pozvánku na pojednávanie mi doručil dva dni pred termínom pojednávania, následne pojednávanie odročil na 12. 5. 2008.

Pojednávania dňa 12. 5. 2008 som sa nezúčastnil a súhlasil som, aby súd pojednával v uvedený deň v mojej neprítomnosti.

Súd pojednávanie dňa 12. 5. 2008 odročil na vyhlásenie rozsudku na deň 19. 5. 2008, pozvánku pre mňa expedoval dňa 14. 5. 2008, prevzal som ju dňa 20. 5. 2008.

Dňa 19. 5. 2008 bol vo veci vyhlásený rozsudok.

Dňa 16. 6. 2008 požiadal zákonný sudca predsedu súdu o predĺženie lehoty na vypracovanie rozsudku, predseda súdu s predĺžením lehoty súhlasil.

Dňa 14. 9. 2008 bol spis po meritórnom rozhodnutí predložený na Krajský súd v Nitre. Dňa 10. 10. 2008 bol vrátený okresnému súdu ako predčasne predložený. Dňa 18. 11. 2008 Okresný súd v Leviciach vydal vo veci opravné uznesenie, spis predložil opätovne Krajskému súdu v Nitre až 27. 2. 2009.

Dňa 28. 4. 2009 bol rozsudok Okresného súdu v Nitre uznesením Krajského súdu v Nitre zrušený kvôli nepreskúmateľnosti.

Okresný súd v Leviciach vytýčil ďalší termín pojednávania na 5. 11. 2009. Toto pojednávanie bolo odročené na neurčito. Ďalší termín pojednávania bol vytýčený na 8. 4. 2010, bez dôvodu bol odročený na deň 25. 5. 2010, toto pojednávanie bolo odročené na deň 23. 9. 2010 a bez prejednávania odročené na neurčito – spis bol následne pridelený novému zákonnému sudcovi. Nový zákonný sudca vytýčil termín pojednávania na 14. 11. 2012 – až po tom, čo som avizoval telefonicky, že chcem do spisu nahliadnuť. ...

Považujem za dôležité poukázať na to, že Okresný súd v Leviciach sa vo svojej doterajšej činnosti vôbec nezaoberal otázkou, či tvrdenia, uvedené v napadnutom článku sú pravdivé alebo nepravdivé. Celé doterajšie dokazovanie Okresného súdu v Leviciach možno charakterizovať ako nesústredené a nezaoberajúce sa podstatou veci. ...

Chcem poukázať aj na to, že Okresný súd v Leviciach za 10 rokov vo veci vyhlásil jediné meritórne rozhodnutie, ktoré Krajský súd v Nitre zrušil pre nepreskúmateľnosť.“

Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa JUDr. P. R., narodeného..., bytom P. na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 odsek 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 odsek 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Levice v konaní vedenom pod spisovou značkou 6 C 16/2003 porušené bolo.

2. Okresnému súdu Levice sa prikazuje, aby v konaní vedenom pod spisovou značkou 6 C 16/2003 konal bez zbytočných prieťahov.

3. JUDr. P. R., nar... sa priznáva finančné zadostučinenie v sume 6 600,- eur (slovom: šesťtisícšesťsto eur), ktoré je Okresný súd Levice povinný vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

Ústavný súd uznesením č. k. IV. ÚS 152/2013-13 z 8. marca 2013 prijal sťažnosť sťažovateľa na ďalšie konanie (§ 25 ods. 1 a 3 zákona o ústavnom súde).

Po prijatí sťažnosti sťažovateľa na ďalšie konanie ústavný súd vyzval 18. marca 2013 podpredsedníčku okresného súdu, aby sa vyjadrila k otázke vhodnosti ústneho pojednávania, a zároveň ju vyzval, aby sa vyjadrila aj k sťažnosti.

Podpredsedníčka okresného súdu vo svojom vyjadrení k sťažnosti z 9. apríla 2013 (sp. zn. Spr. 323/13, doručenom ústavnému súdu 15. apríla 2013) okrem iného uviedla:

„Oboznámila som sa s obsahom spisu Okresného súdu Levice pod sp. zn. 6 C/16/2003. Taktiež som sa oboznámila s podaním sťažovateľa JUDr. P. R. a to so sťažnosťou podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky proti porušovaniu základného práva podľa čl. 48 odsek 2 Ústavy Slovenskej republiky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, ako aj s písomným vyjadrením zákonnej sudkyne JUDr. M. P. k predmetnej sťažnosti.

V prílohe Vám zasielam podrobné vyjadrenie k sťažnosti... zákonnej sudkyne JUDr. M. P. v predmetnej veci. Jej vyjadrenie obsahuje aj podrobnú chronológiu priebehu konania vo veci sp. zn. 6 C/16/2003.

S poukazom na uvedenú chronológiu ako i s oboznámením sa so spisom, možno konštatovať, že po zmene zákonného sudcu, ktorý musel preštudovať rozsiahly spisový materiál, tento koná bez zbytočných prietáhov a vykonáva úkony smerujúce k meritórnemu rozhodnutiu vo veci.

Vzhľadom na povahu veci, zložitost' skutkového stavu vo veci sa koná priebežne, dĺžka konania je primeraná. Je potrebné poukázať na to, že k dĺžke konania prispelo i to, že termíny pojednávania, ktoré boli vo veci vytýčené, boli menené predovšetkým z dôvodu žiadosti o zmenu termínu pojednávania účastníkmi konania, a aj samotným sťažovateľom. Listinné dôkazy účastníkmi konania boli často krát predkladané tesne pred termínom pojednávania, čím bol termín pojednávania zmarený.“

V priloženom vyjadrení k sťažnosti zákonná sudkyňa uviedla:

„Žaloba na ochranu osobnosti bola podaná dňa 29. 4. 2002 na Okresný súd Nové Zámky. Po podaní žaloby bola vec predložená dňa 24. 5. 2012 Krajskému súdu v Nitre, nakoľko sudcovia Okresného súdu v Nových Zámkoch vyslovili zaujatost'.

Krajský súd v Nitre uznesením zo dňa 29. 11. 2002 č. k. 7Nc 21/02-25 zo dňa 29. 11. 2002 vyslovil, že sudcovia OS Nové Zámky sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania vo veci a vec bola prikázaná na prejednanie a rozhodnutie vo veci Okresnému súdu v Leviciach.

Okresný súd v Nových Zámkoch postúpil vec na konanie Okresnému súdu v Leviciach s poukazom na rozhodnutie Krajského súdu Nitra.

Spis bol doručený OS Levice dňa 20. 1. 2003.

Zákonný sudca JUDr. I. dňa 23. 1. 2003 vyzval navrhovateľov, aby súdu oznámili, či sa jedná o ochranu osobnosti (korupcie) a či sa vec musí prejednať v špecializovanom senáte, v ktorom sa rozhodujú aj veci o ochranu osobnosti - korupcia, alebo v senáte podľa náhodného výberu.

Dňa 4. 3. 2003 predložil zákonný sudca JUDr. I. spis predsedovi Okresného súdu v Leviciach.

Predseda Okresného súdu v Leviciach dňa 31. 3. 2003 po preštudovaní obsahu žaloby oznámil písomne zákonnému sudcovi, že obsahom žaloby nie je ochrana osobnosti z podozrenia korupcie a teda predmetnú žalobu nemá vybavovať a prejednávať špecializovaný senát - ochrana osobnosti - korupcie, v zmysle rozvrhu práce OS Levice na rok 2003.

JUDr. I. dňa 1. 4. 2003 vyzval navrhovateľov na doplnenie návrhu a predloženie ďalších dvoch rovnopisov žaloby.

Dňa 24. 7. 2003 vyzval zákonný sudca navrhovateľov na zaplatenie súdneho poplatku.

Termín pojednávania sudca vytýčil na deň 29. 9. 2003, Na pojednávanie sa ospravedlnili pôvodní navrhovatelia v 1 - 3 rade, s vyjadrením, že obdržali obsiahle vyjadrenie právneho zástupcu odporcov až 23. 9. 2003, t. j. len 3 pracovné dni pred stanoveným termínom pojednávania a preto nemali možnosť dôkladne sa týmto podaním zaoberať a na pojednávanie sa náležite pripraviť.

Termín pojednávania bol dňa 29. 9. 2003 odročený na neurčito, s tým, že po doplnení dokazovania a predložení návrhov na doplnenie dokazovania súd vytýči vo veci pojednávanie.

Vyjadrenie navrhovateľov bolo súdu doručené 3. 10. 2003. Zároveň bol podaný návrh na pripustenie zmeny podanej žaloby aj pripustenie ďalšieho účastníka do konania.

Uznesením č. k. 6 C 16/2003-73 zo dňa 6. 9. 2003 súd pripustil zmenu návrhu a zároveň pripustil, aby do konania pristúpil odporca v 4. rade. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť 17. 10. 2003.

Navrhovatelia dňa 27. 10. 2003 doručili súdu písomné vyjadrenie, s tým, že nesúhlasia, aby súd vec rozhodol bez nariadenia pojednávania.

Dňa 6. 11. 2003 bolo doručené písomné vyjadrenie odporcov v 1- 3 rade. Zároveň boli predložené aj listinné dôkazy.

Dňa 13. 11. 2003 bolo doručené písomné vyjadrenie odporcu v 4 rade a zároveň bolo predložené plnomocenstvo na zastupovanie v konaní odporcu v 4 rade a predložené ďalšie listinné dôkazy.

Pojednávanie dňa 19. 2. 2004 bolo odročené na neurčito, nakoľko sa nedostavili navrhovatelia v 1 - 3 rade. Navrhovatelia v 1 - 3 rade neúčast' faxovým podaním ospravedlnili z dôvodu, že jeden z navrhovateľov- navrhovateľ v 2 rade zobral návrh späť. Dostavil sa na pojednávanie práv. zástupca odporcov v 1- 3 rade. Súd pojednávanie odročil na neurčito.

Okresný súd Levice uznesením č. k. 6 C 16/2003-154 zo dňa 16. 4. 2004 zastavil konanie v časti žaloby o ochranu osobnosti, ktorú podával navrhovateľ v 2. rade a náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá by mala pripadnúť navrhovateľovi v 2 rade vo výške 100.000,- Sk. Zároveň bolo rozhodnuté, že navrhovateľ v 2 rade je povinný zaplatiť náhradu trov konania odporcom v 1 - 3 rade. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 31. 8. 2004.

Voči uzneseniu bolo podané navrhovateľom v 1 rade odvolanie. Zároveň podal odvolanie voči tomuto uzneseniu aj navrhovateľ v 2 rade v časti náhrady trov konania.

Spis bol predložený Krajskému súdu v Nitre dňa 20. 5. 2004.

Krajský súd Nitra č. k. 9 Co 115/2004-168 zo dňa 31. 5. 2004 napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa – 6 C 16/2003-154 potvrdil, odporcom nepriznal náhradu trov odvolacieho konania.

Spis bol vrátený z Krajského súdu v Nitre Okresnému súdu Levice dňa 30. 7. 2004.

Termín pojednávania bol vytýčený na deň 20. 1. 2005. Podľa zápisnice z pojednávania sa pojednávania zúčastnili účastníci konania a právni zástupcovia.

Pojednávanie bolo odročené na deň 17. 2. 2005, s tým, že súd bude pokračovať vo výsluchu účastníkov konania

Dňa 8. 2. 2005 bol predložený právnym zástupcom odporcov návrh na doplnenie dokazovania vypočutím svedkov. Návrhy na doplnenie dokazovania boli súdu predložené

8. 2. 2005. Podľa zápisnice v spise na čl. 319 sa pojednávanie dňa 17. 2. 2005 uskutočnilo, pojednávanie bolo odročené na deň 11. 4. 2005.

Súdu boli predložené návrhy na doplnenie dokazovania dňa 2. 2. 2005. Na pojednávaní dňa 17. 2. 2005 bola pripustená zmena žaloby zo dňa 17. 2. 2005. Voči uzneseniu, ktoré bolo vyhlásené na pojednávaní, podali odporcovia v 1 - 3 rade odvolanie, spis bol predložený KS Nitra na rozhodnutie dňa 1. 7. 2005.

Dňa 17. 6. 2005 bolo doručené vyjadrenie navrhovateľov v 1, 3 rade k podanému odvolaniu.

Krajský súd v Nitre č. k. 25 Co 93/2005-395 odvolanie odporcov zo dňa 26. 8. 2005 odmietol.

Spis bol vrátený z KS Nitra OS Levice 19. 10. 2005.

Súd dňa 22. 11. 2005 vytýčil termín pojednávanie na 13. 3. 2006, termín pojednávania bol zmenený na deň 18. 5. 2006 (č. l. 363) spisu.

Na žiadosť právneho zástupcu odporcov bol termín pojednávania zmenený zo dňa 18. 5. 2006 na 4. 9. 2006.

Pojednávanie dňa 4. 9. 2006, ktoré sa uskutočnilo, bolo odročené na neurčito.

Dňa 31. 5. 2007 uznesením č. k. 6 C 16/2003-402 súd nepripustil zmenu petitu návrhu na začatie konania navrhovateľom v 1, 2 rade, na základe návrhu navrhovateľov v 1 a 2 rade.

Termín pojednávania bol vytýčený na deň 25. 10. 2007. Právny zástupca odporcov ospravedlnil neúčast', žiadal o zrušenie termínu pojednávania.

Okresný súd Levice zmenil termín pojednávania zo dňa 25. 10. 2007 na deň 8. 11. 2007.

Pojednávanie dňa 8. 11. 2007, ktoré sa uskutočnilo, bolo odročené na 21. 2. 2008. Navrhovateľ JUDr. R. sa pojednávania dňa 8. 11. 2007 podľa zápisnice z pojednávania nezúčastnil, neúčast' ospravedlnil z dôvodu neplánovanej služobnej cesty.

Pojednávanie stanovené na deň 21. 2. 2008 bolo preložené na 29. 2. 2008.

Pojednávanie zo dňa 29. 2. 2008 bolo preložené na 12. 5. 2008.

Navrhovateľ JUDr. R. ospravedlnil neúčast' na pojednávaní dňa 29. 2. 2008 z dôvodu, že predvolanie mu bolo doručené až dňa 26. 2. 2008.

Pojednávanie dňa 12. 5. 2008 bolo odročené na 19. 5. 2008 na vyhlásenie rozsudku. Na pojednávaní dňa 19. 5. 2008 bol vyhlásený rozsudok, ktorým súd žalobu zamietol.

JUDr. R. sa pojednávania dňa 12. 5. 2008 z dôvodu ospravedlnenia neúčasti nezúčastnil, termín pojednávania na deň 19. 5. 2008 mu bol doručený dňa 20. 5. 2008.

Dňa 16. 6. 2008 požiadal zákonný sudca o predĺženie lehoty na vypracovanie rozsudku do 26. 6. 2008. Predseda súdu s predĺžením lehoty súhlasil. Voči predmetnému rozsudku bolo podané odvolanie, spis bol predložený Krajskému súdu v Nitre na rozhodnutie o odvolaní.

Krajský súd v Nitre vrátil spis Okresnému súdu Levice, ako predčasne predložený, s tým, že nebolo rozhodnuté o návrhu na vydanie opravného uznesenia čl. 636.

Okresný súd Levice uznesením č. k. 6 C 16/2003-733 zo dňa 18. 11. 2008 opravil výrok rozsudku Okresného súdu Levice zo dňa 19. 5. 2008. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť 9. 12. 2008.

Spis bol doručený KS Nitra dňa 27. 2. 2009.

Krajský súd Nitra vytýčil termín pojednávania na 28. 4. 2009.

Krajský súd v Nitre uznesením č. k. 6 Co 55/2009-768 zo dňa 28. 4. 2009 rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vrátil vec na ďalšie konanie.

Termín pojednávania po vrátení spisu z Krajského súdu Nitra bol vytýčený na deň 5. 11. 2009, pojednávanie bolo odročené na neurčito. Navrhovateľom bola uložená zo strany súdu povinnosť, aby oznámili okruh skutočností, ku ktorým majú byť vypočutí svedkovia.

Dňa 10. 11. 2009 boli predložené súdu v zmysle uznesenia KS Nitra návrhy na doplnenie dokazovania splnomocneným zástupcom navrhovateľa v 1. rade, právneho zástupcu odporcov a predložené boli ďalšie listinné dôkazy. Termín pojednávania bol vytýčený dňa 12. 1. 2010 na deň 8. 4. 2010. Splnomocnený zástupca navrhovateľa požiadal o odročenie pojednávania, termín pojednávania bol zmenený 6. 4. 2010 na nový termín 25. 5. 2010.

Na pojednávanie dňa 25. 5. 2010 sa ospravedlnil JUDr. P. R., ktorý požiadal o odročenie pojednávania, z dôvodu, že od 24. 5. 2010 do 26. 5. 2010 sa zúčastňuje ako člen výberovej komisie výberového konania - obsadenie voľného miesta sudcu na Okresný súd Pezinok.

Termín pojednávania 25. 5. 2010 bol zrušený, nový termín pojednávania bol stanovený na 23. 9. 2010.

Termín pojednávania vytýčený na 23. 9. 2010 bol dňa 30. 8. 2010 zrušený, z dôvodu odchodu zákonného sudcu JUDr. I. do dôchodku.

Spis bol pridelený novému sudcovi po odchode JUDr. I. do dôchodku dňa 2. 9. 2010.

Nový zákonný sudca požiadal dňa 4. 5. 2011 po preštudovaní rozsiahleho spisového materiálu Okresný súd Nové Zámky o pripojenie vyšetrovacieho spisu. Okresný súd Nové Zámky oznámil súdu dňa 11. 5. 2011, že vyšetrovací spis OR PZ ÚJKP K. bol vrátený, s tým, že OR PZ K. prevzal 4. 4. 2011. OR PZ K. bolo požiadané o zaslanie vyšetrovacieho spisu dňa 11. 5. 2011. Následne urgenciou zo dňa 26. 5. 2011 OR PZ K. oznámilo 26. 5. 2011, že žiadaný spis sa nachádza na Okresnej prokuratúre v Nových Zámkoch. Pripojený bol následne vyšetrovací spis.

Dňa 6. 10. 2011 zo spisu 14 C 5/2004 bol vyžiadaný prepis reportáže Slovenskej televízie, ktorý dôkaz žiadal pripojiť navrhovateľ v 1. rade do spisu 6 C 16/2003.

Do spisu bol pripojený listinný dôkaz - zápisnica OR PZ Nové Zámky zo dňa 4. 9. 2008, 23. 3. 2009, 17. 2. 2011 (prepis videozáznamu z relácie, odvysielanej v STV 2). Predmetné listinné dôkazy bolo potrebné pripojiť k spisu na doplnenie dokazovania, aj s poukazom na návrh navrhovateľa v 1. rade. Navrhovateľ v 1. rade zároveň žiadal v rámci návrhov na doplnenie dokazovania vypočutie svedkov.

Zo spisu 14 C 5/2004 boli vyhotovené fotokópie lekárskej správy, správy z psychologického vyšetrenia dňa 4. 4. 2012.

Termín pojednávania bol vytýčený na deň 14. 11. 2012, po oboznámení sa so všetkými listinnými dôkazmi, s tým, že na termín pojednávania boli predvolaní navrhnutí svedkovia, v zmysle návrhov na doplnenia dokazovania, predložených účastníkmi konania a podľa pokynov Krajského súdu v Nitre.

Pojednávanie dňa 14. 11. 2012 sa uskutočnilo, vypočutí boli svedkovia, pojednávania sa zúčastnili účastníci konania, právni zástupcovia.

Pojednávanie bolo odročené na 6. 3. 2013, s tým, aby splnomocnený zástupca navrhovateľa predložil listinné dôkazy, ktoré navrhol predložiť v rámci doplnenia dokazovania, zároveň boli požiadané spoločnosti E., a. s. a S. o zaslanie zápisníc o

odvolaní navrhovateľa v 2 rade ako člena predstavenstva Dozornej rady. Predvolaní boli ďalší svedkovia v zmysle návrhov účastníkov konania.

Splnomocnený zástupca navrhovateľa v 1. rade dňa 30. 11. 2012 doručil súdu vyjadrenie k výpovedi svedka JUDr. M. Š., zaslal súdu listinné dôkazy a predložil ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania.

Dňa 6. 12. 2012 požiadal právny zástupca odporcov v 1 - 3 rade o zmenu termínu pojednávania.

Súd zmenil termín pojednávania na deň 20. 3. 2013.

Dňa 5. 2. 2013 bol súdu doručený navrhovateľmi v 1, 2 rade návrh na pripustenie zmeny návrhu, o ktorom súd rozhodol uznesením č. k. 6 C 16/2003-1043 zo dňa 20. 2. 2013.

Pojednávanie stanovené na deň 20. 3. 2013 bolo zrušené z dôvodu žiadosti splnomocneného zástupcu navrhovateľa v 1. rade o odročenie termínu pojednávania z dôvodu jeho pobyt v zahraničí.

V predmetnej veci bolo a je naďalej vykonávané rozsiahle dokazovanie. Súdu bolo predkladané množstvo listinných dôkazov, na zistenie náležitého skutkového stavu. Týmito listinnými dôkazmi sa zaoberal aj predchádzajúci zákonný sudca. Krajský súd v Nitre zrušil rozsudok súdu prvého stupňa a to z dôvodu, že navrhovatelia nepredložili zatiaľ žiadne návrhy na doplnenie dokazovania, ohľadne preukázania ich tvrdenia, ako predmetné články, ktoré boli uverejnené v Hospodárskych novinách zasiahli do ich osobnostnej sféry. Krajský súd z týchto dôvodov rozsudok súdu prvého stupňa zrušil.

Spis bol pridelený po odchode JUDr. A. I. pridelený JUDr. M. P. dňa 2. 9. 2010. Od 3. 5.2010 do 22. 6. 2010 bola JUDr. M. P. práceneschopná z dôvodu operačného zákroku. Z dôvodu, že sa jednalo o neplánovanú operáciu, v tomto čase mala JUDr. P. vytyčené termíny pojednávania aj v období počas trvania jej PN. Za obdobie trvania dočasnej pracovnej neschopnosti bolo zrušených 70 termínov pojednávanií, ktoré boli opätovne vytyčované po ukončení PN.

JUDr. M. P. nezodpovedá za vedenie konania predchádzajúceho sudcu. Z tohto dôvodu nie je možné sa vyjadriť, či sa zákonný sudca zaoberal, alebo nezaoberal podstatou veci, ako namietal vo svojej sťažnosti navrhovateľ v 2 rade, a či išlo o nesústredené dokazovanie. Termíny pojednávania, ako vyplýva z uvedenej analýzy boli menené predovšetkým z dôvodu žiadosti o zmenu termínu pojednávania účastníkmi konania a je

pravdou, že listinné dôkazy boli častokrát predkladané tesne pred termínom pojednávania, čím bol termín pojednávania zmarený.“

Podpredsedníčka okresného súdu súčasne ústavnému súdu oznámila, že súhlasí s tým, aby ústavný súd upustil od ústneho prerokovania sťažnosti.

Z vyžiadaného spisu ústavný súd zistil obdobné skutočnosti, ako uviedla podpredsedníčka okresného súdu vo svojom vyjadrení, a preto z neho vychádzal pri svojom rozhodovaní.

Ústavný súd vyzval 17. apríla 2013 a opakovane 16. mája 2013 a 23. júla 2013 aj právneho zástupcu sťažovateľa, aby sa vyjadril k stanovisku okresného súdu, ako aj k otázke nariadenia verejného pojednávania. V ostatnej výzve pritom uviedol, že ak sa sťažovateľ v určenej lehote nevyjadrí, bude sa predpokladať, že s upustením od verejného pojednávania súhlasí [§ 101 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) v spojení s § 31a zákona o ústavnom súde]. Keďže právny zástupca sťažovateľa sa k výzvam ústavného súdu v určených lehotách nevyjadril (hoci zásielky/výzvy ústavného súdu preukázateľne prevzal), ústavný súd vychádzal z predpokladu, že sťažovateľ súhlasí s upustením od ústneho pojednávania.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd využil možnosť podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde a upustil od ústneho pojednávania v danej veci, pretože dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľ sa sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov.

Sťažovateľ zároveň namieta aj porušenie svojho práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa ktorého každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04).

Základnou povinnosťou súdu i sudcu je zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník konania obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Táto povinnosť súdu a sudcu vyplýva z § 6 OSP, ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 prvej vety OSP, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietáhom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1

dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 247/03, IV. ÚS 272/04) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). Za súčasť prvého kritéria sa považuje aj povaha prerokúvanej veci.

1. Predmetom namietaného konania okresného súdu, v ktorom sťažovateľ vystupuje ako jeden zo žalobcov (pôvodne boli účastníkmi namietaného konania traja žalobcovia, z ktorých žalobca v 2. rade v priebehu konania vzal návrh späť), je rozhodovanie o návrhu na ochranu osobnosti v súvislosti s článkom publikovaným v Hospodárskych novinách 8. marca 2002. Podľa názoru ústavného súdu ide o vec, ktorá tvorí štandardnú súčasť rozhodovacej činnosti všeobecných súdov. Po právnej stránke nie je vec zložitá. Pokiaľ ide o faktickú zložitosť veci, nejde o takú zložitosť veci (rozsiahlosť dokazovania, ktorou argumentuje okresný súd), ktorou by bolo možné ospravedlniť doterajšiu dĺžku namietaného konania okresného súdu (v čase rozhodovania ústavného súdu viac ako jedenásť rokov) bez právoplatného rozhodnutia vo veci samej.

2. Správanie sťažovateľa ako účastníka namietaného súdneho konania je ďalším kritériom pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd zastáva názor, že správanie sťažovateľa a jeho neúčast' na pojednávaniach mohla mať negatívny, avšak nie rozhodujúci vplyv na doterajšiu dĺžku namietaného konania (odročenie označených pojednávaní počas rokov 2007 a 2008 sa spravidla týkalo horizontu niekoľkých týždňov). Právny zástupca sťažovateľa v priebehu doterajšieho konania včas reagoval na výzvy a požiadavky okresného súdu.

3. Tretím hodnotiacim kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval, či došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie jeho veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, bol postup samotného okresného súdu v konaní

vedenom pod sp. zn. 6 C 16/2003, ktoré začalo v roku 2002 (podaním žaloby Okresnému súdu Nové Zámky 29. apríla 2002).

Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru môže dôjsť nielen neodôvodnenou nečinnosťou všeobecného súdu, ale aj jeho neefektívnou, resp. nesústredenou činnosťou, teda takým konaním, ktoré nevedie efektívne k odstráneniu právnej neistoty účastníkov konania v primeranom čase (m. m. napr. II. ÚS 32/03, IV. ÚS 267/04, IV. ÚS 182/08).

Z predloženého spisu, zo sťažnosti, ako aj z vyjadrenia podpredsedníčky okresného súdu ústavný súd zistil, že Okresnému súdu Nové Zámky bola 29. apríla 2002 doručená žaloba o ochranu osobnosti. Vec bola po rozhodnutí Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) o vylúčení všetkých sudcov Okresného súdu Nové Zámky pre zaujatosť postúpená 20. januára 2003 okresnému súdu, ktorý vo veci ďalej konal.

V doterajšom priebehu konania okresný súd nariadil celkovo 13 pojednávaní pred tým, ako vo veci 19. mája 2008 vyhlásil rozsudok. Po podaní odvolania krajský súd zrušil 28. apríla 2009 rozsudok okresného súdu z dôvodu jeho nepreskúmateľnosti vzhľadom na nedostatočnosť vykonaného dokazovania a vrátil mu vec na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Po vrátení veci okresný súd nariadil ďalšie štyri pojednávania, pričom po pridelení veci novému zákonnému sudcovi od 2. septembra 2010 nekonal viac ako dva roky (prvé pojednávanie po pridelení mu veci sa uskutočnilo 14. novembra 2012).

Ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (napr. IV. ÚS 260/04, IV. ÚS 127/08, IV. ÚS 155/09, IV. ÚS 82/2010) dospel k záveru, že je z ústavnoprávneho hľadiska neprijateľné, aby právna neistota v konaní pred všeobecným súdom nebola odstránená ani po viac ako 11 rokoch od jeho začatia v čase rozhodovania ústavného súdu, a preto vychádzajúc predovšetkým zo samotnej doterajšej dĺžky napadnutého konania, ale aj z jeho doterajšieho priebehu, s poukazom na nečinnosť a neefektívnu činnosť vo vzťahu

k vykonávaniu dokazovania uzavrel, že v namietanom konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 6 C 16/2003 bolo porušené základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

III.

Ak ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ods. 2 ústavy vysloví, že k porušeniu práva došlo právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom, prípadne nečinnosťou, zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah, prípadne prikáže tomu, kto právo porušil, aby vo veci konal. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva boli podľa odseku 1 porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

V súlade s § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde ústavný súd prikázal okresnému súdu, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 16/2003 konal bez zbytočných prietáhov.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Sťažovateľ žiada o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v sume 6 600 €, pričom túto požiadavku odôvodňuje takto:

„Samotná skutočnosť, že za 10 rokov Okresný súd v Leviciach nebol schopný rozhodnúť o žalobe na ochranu osobnosti vážne porušuje moje ústavné práva a právnu istotu. Po 10-tich rokoch aj prípadný úspech v konaní nezabezpečí ochranu mojich práv. Na

nepravdivý článok uverejnený v novinách sa už nikto nepamätá, ani prípadné uverejnenie ospravedlnenia nemôže zabezpečiť pre mňa morálnu a zákonnú satisfakciu.“

Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04). Podľa názoru ústavného súdu v tomto prípade prichádza do úvahy priznanie finančného zadosťučinenia. Pri určení finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádza zo zásad spravodlivosti aplikovaných Európskym súdom pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

Vzhľadom na doterajšiu dĺžku namietaného konania okresného súdu vedeného pod sp. zn. 6 C/16/2003 a berúc do úvahy konkrétne okolnosti prípadu, ako aj skutočnosť, že konanie vo veci sťažovateľa nebolo do rozhodnutia ústavného súdu právoplatne skončené, ústavný súd považoval za odôvodnené priznať sťažovateľovi sumu 6 000 € ako primerané finančné zadosťučinenie podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 36 ods. 1 zákona o ústavnom súde trovy konania pred ústavným súdom, ktoré vzniknú účastníkovi konania, uhrádza účastník konania zo svojho.

Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Podľa § 31a zákona o ústavnom súde ak tento zákon neustanovuje inak a povaha veci to nevyklučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku alebo Trestného poriadku.

Podľa § 151 ods. 1 OSP o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Účastník, ktorému sa prisudzuje náhrada

trov konania, je povinný trovy konania vyčísliť najneskôr do troch pracovných dní od vyhlásenia tohto rozhodnutia.

Predpokladom priznania úhrady trov konania je podanie návrhu na priznanie úhrady trov konania. Sťažovateľ však návrh na priznanie mu úhrady trov konania nepodal. Zohľadňujúc túto skutočnosť, ústavný súd o úhrade trov konania v súlade so svojou doterajšou judikatúrou nerozhodoval (IV. ÚS 197/2010).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou nálezu uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. augusta 2013